

Előszó

Az EU régebbi tagállamai már 10-15 éve felismerték, hogy a hulladék hagyományos kezelése (lerakás és égetés) tarthatatlan. Más-más motivációval, de több városban vagy régióban kezdtek hulladékcsökkentést célzó programokat. Kiadványunkban esettanulmányokat közlünk ezek közül. A célunk az, hogy minél több ötletet adjunk a hazai tervezőknek és döntéshozóknak, ha a hulladékcsökkentés, sőt hulladékmegelőzés útját választják.

Kiadványunk második részében az *Európai Környezetvédelmi Iroda* (European Environmental Bureau – EEB) - amelynek a HuMuSz is tagszervezete - értékeli az Unió hulladékpolitikáját és aktuális folyamatait. Fontos kritikai észrevételek találhatók benne a hulladékos joganyagáról, a prioritási sorrend betartásáról és a fennálló jogrend alkalmazásáról.

A feldolgozott esetekben a „megelőzés” sok esetben nem jelent mást, mint az ún. maradék hulladék csökkentését. Egyik helyen a lerakók betelését akarják késleltetni, másik helyen újabb égetők építését akarják megelőzni. Van, ahol differenciált szemétdíj bevezetésével próbálkoznak, máshol a szelektív hulladékgyűjtés fejlesztésétől és a komposztálás népszerűsítésétől várják az eredményeket.

Ezek nagyon fontos programok (bár mi is itt tartanánk már...), az esettanulmányok némelyikén mégis látszik, hogy hiábavaló az erőfeszítés: az egy főre jutó hulladék mennyisége csak nő, csak nő. Ennek oka valószínűleg az, hogy ezek az intézkedések szemérmesen elkerülik a lényegét: csak egy felelős fogyasztói réteg megjelenése, csak a termelés és a kereskedelem megreformálása, csak a fogyasztás ésszerűsítése, sőt, csökkentése hozhat valódi hulladékmegelőzést!

Látunk szerencsére olyan példákat is, amelyek már az utóbbi célokat tűzik ki célul. Felismerték, hogy a hulladékot előállító (csomagolóanyagokat gyártó) cégeknek valamint a kereskedelemnek komoly szerepe van a folyamatban, ezért számukra is kidolgoztak ösztönző programokat. Mindezt komoly szemléletformáló kampányokkal egészítették ki, bevonva a lakosság minél szélesebb rétegeit. Türelmesen haladva és a fokozatosságot betartva az eredmény nem is maradhat el.

Néhány esetben csak kevés információt találtunk, és az eredmények sem voltak megfelelően dokumentálva, ennek ellenére fontosnak tartottuk, hogy az ötletek szerepeljenek. Kérünk minden olvasót, hogy aki konkrét ismeretekkel, tapasztalatokkal rendelkezik az egyes programokról, írja meg nekünk! Honlapunkon (www.humuszh.hu) folyamatosan bővíteni fogjuk az esettanulmányok listáját.

Szilágyi László

elnök

Hulladék Munkaszövetség